

Om Autisme- og Aspergerforeningen

Autisme- og Aspergerforeningen er en forening for mennesker med autisme og tilgrænsende tilstande inden for autismspektrumet.

Et af foreningens formål er derfor at oprette lokale mødesteder. Mødestederne er der, hvor man kan mødes med ligesindede og blive en del af et fællesskab.

Det vores erfaring, at det er helende at møde ligesindede - man får en følelse af at passe ind. Mennesker med autisme ønsker at være sociale, men ikke nødvendigvis på samme måde som neurotypiske, altså dem, der ikke har autisme.

Vi ønsker også at hjælpe os selv og hinanden gennem et stærkt sammenhold, ligesom vi gerne vil udbrede kendskabet til autisme og være med til at skabe bedre forhold for autister gennem hele livet.

Det kræver en stærk forening og en stærk autistisk stemme og dermed også dig. Find vores mødesteder på hjemmesiden.

Alt vores vidensmateriale, herunder bl.a. foldere og skemaer, er udviklet af bestyrelsen, hvor der sidder autistiske fagpersoner med neuropædagogisk og sundhedsfaglig uddannelse. Ydermere er meget af vores materiale kvalificeret af eksterne fagpersoner.

Her finder du os

Hjemmeside: www.austisme-asperger.dk

Facebook: facebook.com/Aspergerforeningen

Twitter: @autisme_aav

Email: info@asforeningen.dk

SMS: 30 12 70 11

Kort om autisme

Data fra Landspatientregistret* for 2018 indikerer, at 0,77 % af den samlede befolkning der er blevet diagnosticeret med autisme. For børn i alderen 0-17 år er andelen højere, idet 1,67 % af denne aldersgruppe har fået stillet en autismediagnose. (*sundhedsdatastyrelsen.dk)

Autisme betegnes af fagfolk som en gennemgribende udviklingsforstyrrelse. I mange år har autismediagnosen haft 3 kriterier (ICD-10), som skulle være til stede:

- Forstyrrelse af socialt samspil
- Forstyrrelse af den sociale kommunikation
- Repetitiv adfærd

I 2022 kom der nye diagnosekriterier (ICD-11), så der nu er 2 kriterier, som skal opfyldes:

- Vanskeligheder med social interaktion og social kommunikation
- Begrænsede interesser og repetitiv adfærd

Autisme -en guide til skolen

Kære skolelærer/pædagog

Autistiske børn er lige så forskellige som alle andre mennesker, hvis ikke mere forskellige. Giv dig tid til at lære barnet at kende. Har barnet særlige interesser, så vær nysgerrig på disse, da det er den bedste investering, du kan gøre for at skabe en god relation. Der er altid en årsag, hvis det autistiske barn reagerer anderledes end du forventer, så vær nysgerrig og undersøgende.

"Børn gør det godt hvis de kan – hvis børn ikke 'opfører sig ordentligt', er det fordi der er noget, der forhindrer dem i at gøre det."

Citat: Ross W. Greene, ph.d., er adjungeret lektor ved Institut for Psykologi på Virginia Tec. og adjungeret professor ved det naturvidenskabelige fakultet på University of Technology i Sydney.

Autisme er en kompleks og meget anderledes måde at være i verdenen på. Autismespektret dækker over en bred målgruppe, da autisme kommer til udtryk i forskellige grader og former. Autisme er en gennemgribende udviklingsforstyrrelse, der har nogle fællestræk, bl.a. socialt samspil, kommunikation og en tendens til gentagelsespræget adfærd og interesser.

Din vigtigste samarbejdspartner er forældrene og/eller barnets nærmeste omsorgspersoner. Det er dem, der kender barnet bedst og som ser barnet, når det kommer udmattet hjem i sin trygge ramme, hvor barnet kan reagere på dagens indtryk og oplevelser.

Autisme er et spektrum og kommer til udtryk på mange måder. Her er forældrene kilden til den vigtigste information om barnet. Fx hvad der plejer at være meningsgivende for barnet. Bemærk at overføring af erfaringer fra et miljø til et andet kan være svært. Nogle erfaringer fra hjemmet kan ikke overføres direkte, men kan indikere i hvilken retning man kan gå i en given situation.

Vigtige begreber til forståelse af autistiske børn

Sensoriske udfordringer: Mange børn med autisme oplever at være særligt udfordrede på en eller flere sanser, hvor de enten sanser for meget eller for lidt.

Stimming er en naturlig måde at stimulere sanserne på. Alle mennesker stimmer i varierende grad. Autistiske børn stimmer ofte for at fokusere opmærksomhed, berolige sig selv eller opnå sensorisk velvære. At forbyde stimming kan påvirke barnets trivsel og føre til skamfølelse. Det er vigtigt at erstatte selvskadende stimming med meningsfulde alternativer, men dette kræver en tryk relation og god dialog med barnet.

Maskering: Mange autistiske børn maskerer i skolen og derfor kan der være stor forskel på det du, som lærer/pædagog ser i skolen i forhold til, hvad forældrene oplever derhjemme. Læs mere i vores folder om maskering.

Forudsigelighed: Når barnet forstår, hvad der forventes, så gør det alt, hvad det kan for at samarbejde. Det er vigtigt, at barnet får konkrete og detaljerede instruktioner, da det skaber tryghed. Det er vigtigt, at barnet forstår formålet med opgaven. Hvis disse essentielle forudsætninger ikke imødekommes er der stor sandsynlighed for, at det skaber ængstelighed og utryghed hos det autistiske barn.

Ufrivilligt skolefravær er ikke pjækteri eller et udtryk for, at barnet ikke ønsker at komme i skole. For mange autistiske børn er rammerne i folkeskolen alt for ofte uforudsigelige og sensorisk overstimulerende, hvilket kan være årsager til bl.a. stressbelastninger, angst, depression mm. Det er desværre ofte først, når barnet er i skolemistrivsel, at man påbegynder udredningsprocessen.

(S)elektiv mutisme hos autistiske børn er en ufrivillig reaktion, hvor utryghed/angst forhindrer dem i at tale i visse situationer eller med bestemte personer. Dette kan føre til tavshed, begrænse muligheder for kommunikation og deltagelse i socialt samspil.

Runnerbørn er børn, der stikker af fra skolen eller gemmer sig. Dette skaber utryghed for lærere og forældre. At etablere en 'go-to zone' på skolen, hvor disse børn kan finde tryghed, kan være en hjælpsom løsning. Det er vigtigt, at lærere accepterer, at dette område er en "fredet zone" for barnet. Runnerbørn løber ofte væk, når de føler sig overvældet eller frustrerede. Dette kan være deres måde at undgå at slå og sparke som reaktioner på denne frustration, altså en måde at selvregulere, når barnet ikke kan se andre muligheder.

Gode råd

- **Tal med forældrene**, de er en guldgrube af viden om barnet.
- **Tålmodighed ved relationsarbejde**, da det kan tage lang tid, nogle gange år at skabe en god relation.
- **Fokus på gode relationer**, da et eventuelt skift af den primære fagperson kan være nødvendigt for trivsel.
- **Anvend anerkendende tilgang** og tag udgangspunkt i de ting barnet er god til.
- **Lær barnets motivation at kende**, find ud af hvad der motiverer barnet og gør opgaver meningsgivende.
- **Brug visualiseringsværktøjer** til at skabe forudsigelighed.
- **Vær konkret** i alle dine budskaber.
- **Genetisk arvelighed:** Vær opmærksom på, at forældrene kan have en anden form for kommunikation end normen.

Vi henviser til vores foldere og skemaer for yderligere viden og værktøjer. Find dem på autisme-asperger.dk/foldere

I Autisme- og Aspergerforeningen arbejder vi for at formidle viden om livet med autisme og for at skabe bedre forhold i samfundet for autister.